

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО К УЧАСТНИКАМ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

Биология және биотехнология факультеті
Факультет биологии и биотехнологии

III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 4-15 сәуір

Студенттер мен жас ғалымдардың
"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

атты халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 11-14 сәуір

III МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИВЕСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 4-15 сәуір

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

Алматы, Казахстан, 11-14 апреля 2016 года

III INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, April 4-15, 2016

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

Almaty, Kazakhstan, April 11-14, 2016

Алматы

"Қазақ университеті"
2016

әр топтары өзіндік спецификалық қызметтерге ие. Соның ішінде цитокинин медиат пайдалану өрісі кең болғандықтан, соған тоқталдық.

Цитокинин медиаторын тазартып алуға Б.Е. Сұлтанбаевтың жұмысы негіз болды. Ала бөліп алу әдісіне үлкен өзгеріс тер енгізілді. Тәжірибені жасау үшін 3л суды қайнатып, Сосын оған 0,1 м/моль цитокининнің синтетикалық туындысы 6-бензиламинопуринді (6 қосамыз. Себебі цитокинин әсерінен бидайдың дәнінде жаңа биореттегіш түзіледі. Сол «Элита-10» бидай сортының дәндерін 2 тәулікке саламыз. Екі тәуліктен кейін дәннің ұрықты БАП-тың әсерінен биореттегіш түзіледі. 2 тәулітен соң бөктірілген бидайдың дәндерін құрғақтан 80% этанолда гомогенизация жасалынды. Содан соң гомогенатты К-70 центрифугасы арқыл тартылыс үдеуінде 10 мин центрифугаланды. Б.Е. Сұлтанбаевтың әдісіне қарағанда бізді өзгертуіміз, октил-сефароза гидрофобтық хроматографиясының орнына әлдеқайда тиімді А1 «нанокарбосорб» сорбентіндегі хроматографияны ұсындық. Алдымен біз бағананы осы сор толтырып, сол бағанаға этанол экстрактын енгіздік.

Жасалынып отырған жұмыстың мақсаты биореттегіштердің, соның ішінде сырттай енгізілген цитокининдердің бидай тұқымының өсуіне әсері және ондағы физиологиялық процестерді зерттеу болып табылады. Тәжірибелер табиғи жарықтандыру жағдайында, $t=22\text{ }^{\circ}\text{C}$ өсірілді. Алынған зерттеу әдістемесі бойынша тәжірибелер: бақылау, қараңғыда, 1% және 2% конц. NaCl қосылған ортада биореттегіштермен өңдеу жағдайында жүргізілді.

Нәтижесінде, бидай дәндерін цитокинин медиаторымен өңдеу әсерін зерттеу кезіндегі алтын нәтижелер үлкен маңызға ие болып отыр. Жүргізілген тәжірибелердің негізіне сүйене отырып сырттай үстелген биореттегіштің өсімдіктердің өсіп дамуына ықпалының зор екендігін зерттедік.

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к., аға оқытушы Басығараев Ж.М.

БИОЛОГИЯ ПӘНІН ЖАҢА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР АРҚЫЛЫ ӨТКІЗІ ОТЫРЫП ЖОҒАРЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ЕСТЕ САҚТАУ ҚАБІЛЕТІН ЗЕРТТЕУ

Ш.Б. Бугыбаева

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы

shinar_0@mail.ru

Қазіргі кезеңде білім кеңістігіне ұмтылуға байланысты жасалынып жатқан талпыныстар жаңа жақты дамыған, бәсекеге қабілетті білімді тұлғаны қалыптастыруға бағытталады. Сондықтан оқушылардың дербестігін және танымдық қабілеттерін дамытып, өмірдің жаңа жағдайларында пайдалана білуге үйретудің қажеттілігі туындайды. Компьютерлік, ақпараттық техника мен технологиялар ақпараттандыру мен жаһандану кезеңінде оқушылардың танымдық әрекеттерінің дамуына, мысалы есте сақтау қабілетінің дамуына, оқу пәнін тереңірек меңгеруге себін тигізеді. Биология пәнін жаңа ақпараттық технология арқылы өткізе отырып мұғалім оқушының белсенділігін, шығармашылық ізденісін арттыруға, пәнге деген қызығушылығын оятады, бірақ оқыту барысында қолданылып жүрген көптеген технологиялар жеке тұлғаның жетілуіне, оқытудың тиімділігінің негізін құруға бағытталған. Ақпараттық технологиялар арқылы биология пәнін өткізу барысында оқушылардың есте сақтау қабілеті зерттелді. Оқушылардың жеке дамуы кезіндегі психофизиологиясының қалыптасуына байланысты, әр оқушының есте сақтау қабілеті түрліше болды.

Жұмыстың мақсаты: Жоғары сынып оқушыларының психофизиологиялық көрсеткіштерін зерттеу; Жоғары сынып оқушыларының есте сақтау қабілетінің ерекшеліктерін зерттеу. Жұмыстың міндеті: Биология пәнін жаңа ақпараттық технологиялар арқылы өткізе отырып жоғары сынып оқушыларының психофизиологиялық танымдық көрсеткіштерін (зейінін, есте сақтау қабілетін) дамыту және оқушылардың психофизиологиялық көрсеткіштері бойынша бір-бірінен ерекшеліктерін бақылау. Зерттеу әдістері: Оқушылардың есте сақтау қабілетін «Суреттерді есте сақта» әдісі арқылы зерттеу.

Қорытынды: Жоғары сынып оқушыларының есте сақтау көрсеткіші жоғары болды. Бұл оқушылардың ерікті есте сақтауы жақсы көрсеткішке ие. Жас өскен сайын есте сақтау мерзімі

артады, себебі, жоғары сынып оқушыларында психикалық процестер, ОЖЖ жақсы қалыптасқан. Нейрондар арасындағы байланыс адам дамыған сайын күрделеніп дамиды. Әр оқушының есте сақтау қабілеті оның жеке дамуында психофизиологиясының даму ерекшеліктеріне байланысты. Жастарды білімге, еңбекке баулып, олардың әдеби кітаптар, журналдарды көп оқуына жағдай жасау керек. Неғұрлым адам білімге талпынып, көп оқып, білім алса, соғұрлым оның есте сақтау қабілеті артады. Ал білімге қызықпай, жалқаулық танытса, адамның соғұрлым есте сақтау қабілеті төмендейді.

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к. Басығараев Ж.М.

1,2,3 КУРС СТУДЕНТТЕРІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ТЕМЕКІ ШЕГУ ЗИЯНДЫ ӘДЕТІНІҢ ТАРАЛУЫ

Г. Ғалымқызы

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы
gulim_09.06@mail.ru

Зерттеу жұмысының мақсаты биология және биотехнология факультеті студенттері арасындағы темекі шегу зиянды әдетінің таралу деңгейін зерттеу. Зиянды әдеттің темекі шегетін 1,2,3 курс студенттердің арасында қаншалықты зиянды әсер еткендігін анықтау міндеті де қойылған. 2 жылдық ғылыми-зерттеу жұмыстары Биология және биотехнология факультетінің 1,2,3 курсының 20-21 жас аралығындағы жасөспірімдерге жүргізілген сауалнама нәтижесі алынған. Спирометр аппарат арқылы және статистикалық әдістер пайдаланумен алынған нәтижелер статистикалық әдістермен есептелініп қорытындылар алынды.

Нәтижелер жасөспірімдер популяциясы арасында темекі шегу кең тараған әдет екендігін көрсетіп отыр. Ешқашан темекі тартпағандар саны жасөспірімдер арасында 56,5-57,1 % құрайды. Өртүрлі қарқындылық деңгейінде темекі шегетіндер (қазір шегемін және кейде шегемін) саны жасөспірімдер арасында 29,0 %-дан бастап 32,7%-ға дейінгі аралықта ауытқыды. 2 жылдық ғылыми-зерттеу жұмыс бойынша жалпы тенденция – жасөспірімдер арасында ешқашан темекі шекпегендер санының артуы және сәйкесінше темекі шегушілер санының азаюының біршама айқын байқалды. Жасөспірімдер тексеру жағдайында алынған мәліметтерді қазіргі замандағы жалпы статистикалық көрсеткіштерімен салыстыруға болады және темекі шегушілер санының айқын өсуі тенденциясының көрінісі деп есептеуге болады. Біздің көзқарасымыз бойынша, алынған мәліметтерге медициналық қызметкерлердің жасөспірімдердің, әсіресе қандай-да бір аурудан зардап шегетін жастардың темекі тартуына деген теріс көзқарасы да әсер етуі мүмкін.

Қорыта келгенде, студенттерге сауалнама жүргізу нәтижелері шылым шегетін және шылым шекпейтін студенттердің денсаулық жағдайларында айтарлықтай үлкен айырмашылық бар екендігін көрсетті. Шылым шегетін студент ер балалар өздерінің денсаулықтарын нашар деп бағалады. Шылым шегетін студенттерде аталған фактордан зардап шекпейтіндермен салыстырғанда оқу жылы бойында тұмау ауруларына шалдығу жиілігі едәуір жоғары болып шықты.

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к., доцент Бақтыбаева Л.Қ.

ТОКСИКАЛЫҚ ГЕПАТИТ КЕЗІНДЕГІ ЛИМФАТИКАЛЫҚ ТАМЫРЛАРДАҒЫ АДРЕНЕРГИЯЛЫҚ ЖҮЙКЕЛЕНУ ЖӘНЕ ЖИЫРЫЛУ ҚАБІЛЕТІНІҢ ЖАҒДАЙЫ

Г.Д.Дәулет, А.С. Сабаева, А.Е. Есенбекова

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы
akbota_94.94@mail.ru

Зерттеу нәтижелері бізге, интактты егеуқұйрықтың ұйқы безіндегі адренергиялық жүйкеленуі қантамырлардың айналасында және негізгі маңызды без өзегінің жүйке өрімі түрінде болатындығын көрсетті. Токсикалық гепатиті бар егеуқұйрықтардың ішкі ағзаның адренергиялық жүйкеленуінің бұзылуы айқындалды. Ұйқы безінің әртүрлі бөлімінде жүйке талшықтарының бұзылуы және өздік жүйке талшықтары сияқты, ұйқы безінің бағыттаушы микротамырларының, катехоламин диффузиясы варикоздың қалыңдауының болатындығы анықталған.

Токсин
бағаналары
бақыланды
варикозды
ақ, егеуқұй
бақыланды
Интак
спонтанды
гепатиті б
көрсетілге
келетін, а
түйіндері
тітіркену
реакциясы
болмаған
бастапқы
түйіндерд
көрінісі м
табалдыр
Яғни
және лим
гепатитті
тамырлар
бақыланд
белсенді
нашарла
мембран
болады.
Ғыл

Қаз
балықта
оларды
Зерт
шаруа
Зерттеу
польша
зерттеу
құрама
Ж
бақыла
бағала
антроп
Зерт
жақсы

амасы 54	Артыққызы Т., Сүлейменова Б.Н. Адамның кардиореспираторлық жүйесіне өндірістік факторлар әсерін анықтау 78
авненин 55	Әбдіғаппар А.Е., Төленова Қ.Д., Аманбай Б.Б. Миопияға шалдыққан студенттердің биологиялық активті нүктелерінің биофизикалық көрсеткіштерін зерттеу 78
дермасының 55	Әбдіғаппар А.Е., Төленова Қ.Д., Қамзаққызы Ш. Адам ағзасында симметриялы орналасқан биологиялық активті нүктелердің ақпарат көзі ретінде ерекшеліктерін анықтау 79
ну арқылы 56	Әмзеева Ұ.М., Еркінбек Ұ.Ы. Қимыл-қозғалыстың жүрек қан тамыр жүйесіне әсері 80
йствие 57	Әскербай Г.Е. Жүрек-тамыр жүйесіне қалқанша безінің гормонының әсерін зерттеу 81
..... 57	Бадырай П. Орталық жүйке жүйесіне салмақсыздықты үлгілеу кезіндегі әсері 81
мүшелеріне 58	Бадырай П. Биологиялық зерттеулердегі салмақсыздық үлгілерін жасау әдістері 82
уы 58	Байдаулет Т., Мұхитқызы Ә. Қоршаған орта мен экология бұзылуының адамдар денсаулығына әсерін зерттеу 83
..... 59	Байдаулет Т. Ауа ластануының адам қан көрсеткішіне әсеріне талдау жасау 84
уктуры 60	Бекен Б.Р. Бидай сортын биореттегішпен сырттай өңдеу арқылы, өсу мен даму көрсеткіштерін зерттеу 84
рының 60	Бугыбаева Ш.Б. Биология пәнін жаңа ақпараттық технологиялар арқылы өткізе отырып жоғары сынып оқушыларының есте сақтау қабілетін зерттеу 85
ктерін 61	Ғалымқызы Г. 1,2,3 курс студенттерінің арасындағы темекі шегу зиянды әдетінің таралуы 86
ялық 62	Дәулет Г.Д., Сабаева А.С., Есенбекова А.Е. Токсикалық гепатит кезіндегі лимфатикалық тамырлардағы адренергиялық жүйкелену және жиырылу қабілетінің жағдайы 86
лысы мен 64	Джумаханова Г.Б., Қасымбекова Г.Ы., Қайрат Б.Қ. Бассейндік жағдайдағы жасанды құрама жемдермен қоректендірілген тилипия балықтарының кейбір мүшелеріне гистологиялық зерттеу 87
..... 64	Ералханова А.К. Әртүрлі нанокеуекті таңғыштардың түрлі жаракат түрлеріне әсерін зерттеу 88
странения 65	Еркінбек Ұ.Ы., Әмзеева Ұ.М. Қалыпты жағдайдағы адамдардың негізгі гемодинамикалық параметрлерінің тәуліктік динамикасының хроноструктурасы 89
нің 66	Есжанова Г.А. Медициналық бұйымдардың биологиялық қауіпсіздігін бағалауды заманауи баптау 90
..... 66	Жақсыбай А.Ғ. Студенттердің тыныс алу жүйесінің функционалдық жағдайын зерттеу және бағалау 90
..... 67	Жаксымов Б.И. Применение биологически активных веществ для коррекции здоровья жителей экзависимых регионов 91
зік 68	Запарина О.Г. Роль четыреххлористого углерода в повреждении клеточных мембран 92
..... 69	Zhangisina S.K. Application of knowledge about the circadian rhythms of the cardiorespiratory system in the treatment of hypertension 93
ғарылу 69	Кәкімбек А.А. Оценка успеваемости студентов в зависимости от режима дня 93
..... 69	Красилова А.А., Султанова Г.Б. Исследование уровня гонадотропных гормонов у женщин репродуктивного возраста 94
иялық 70	Керімқұлова М. Нано- және макрокеуекті негізіндегі карбокерамикалық адсорбенттерді алу 95
ліктері 71	Кудайбергенова А.К. Оценка психо-физиологических показателей учащихся старших классов при подготовке к ЕНТ и студентов в период аттестации 96
(idae) 71	Кулатаева А.А. Определение готовности к школе у детей дошкольного возраста 96
..... 72	Кульмаханбетова Т.Қ. Экологиялық және өндірістік факторлардың қан жүйесінің клеткаларына әсерлері 97
ологиялық 72	Kirgizbayeva A.O. Research the types of cognitive activity of students 98
..... 72	Қайрат Б.Қ., Джумаханова Г.Б. Әртүрлі өнімдік жемдермен қоректендірілген бекіре тұқымдас балықтардың бұлшықет ұлпасының биохимиялық құрамын анықтау 98
теуге 74	Қалиясқарова А.М. Альфа липой қышқылының иммундық көрсеткіштерге әсерін зерттеу 99
еу және 74	Қарашбаева К.Ж. Дәрілік заттардың қауіпсіздігін бағалаудың заманауи аспектілері 100
..... 74	Құралбекова М.А., Жылқыбаева Ә.Ж. Биологияны оқытуда жаңа технологияларды қолданудың әдістемелік негіздері 101
..... 75	Матаева К.С., Ақылбек А.А. Влияние кадмия на гематологические параметры крови 102
яние 75	Мусабаева С.К., Сүлейменова Б.Н., Сазанова А.А. Бүйрек патологиясы жағдайларындағы жасөспірімдердің жүрек - қан тамырлар жүйесінің хроноқұрылымдық көрсеткіштерін зерттеу 102
..... 76	Муталханов М.С., Темірхан Б.Т. Spark және phywe құрылғысының оқушылардың ғылыми танымдық қалыптасуына әсері 103
..... 77	